

Duitsland geschokt door rechtse terreur

Achtergrond - 18 juni 2019 - Auteur: Marja Verburg

Minister Seehofer (CSU) van Binnenlandse Zaken gaat uit van een extreem-rechts motief bij de moord op CDU-politicus Walter Lübcke begin juni. Dat zei hij op een speciale persconferentie over de zaak dinsdagmiddag. Voor de moord is verdachte Stephan E. opgepakt, die contacten in extreem-rechtse kringen had. Onderzoekers waarschuwen voor een verhoogd risico op extreem-rechtse terreur in Duitsland de komende maanden.

De achtergronden van de moord zijn nog niet geheel duidelijk, aldus minister Seehofer vanmiddag in Berlijn, maar met de biografie van de verdachte lijkt een extreem-rechts motief voor de hand te liggen. "Of hij alleen heeft gehandeld of deel is van een netwerk is op dit moment nog niet duidelijk."

Seehofer noemde de aanslag afschuwelijk en weerzinwekkend. "Een extreem-rechtse aanslag op een overheidsbestuurder is een alarmsignaal en richt zich tegen ons allen", zei hij. Rechts-extremisme is "een groot en serieus te nemen gevaar voor onze samenleving."

Lübcke, bestuurder in de deelstaat Hessen, werd in de nacht van 2 juni van dichtbij door het hoofd geschoten. Verdachte Stephan E. (45) werd afgelopen weekend voor de moord opgepakt. Zijn dna is op de kleding van het slachtoffer gevonden. Het moordwapen is nog niet gevonden. De zaak is maandag overgedragen aan het landelijk parket van het Openbaar Ministerie, dat onderzoek doet als er politieke terreur wordt vermoed.

Moorddreigingen

E. is al decennialang bekend bij de binnenlandse veiligheidsdienst Verfassungsschutz, zei het hoofd van die dienst Thomas Haldenwang dinsdagmiddag op de persconferentie. Hij is voor meerdere geweldsmisdrijven veroordeeld, melden Duitse media. In 1995 werd hij voor een bomaanslag op een asielzoekerscentrum tot zes jaar jeugddetentie veroordeeld. Hij zou actief zijn geweest bij de Hessische NPD en de Autonome Nationalisten en contact hebben gehad met neonazi's uit de militante groepering Combat 18.

Uit het politieonderzoek blijkt dat moordverdachte E. veel haatcommentaren op sociale media plaatste

De laatste jaren gold E. bij de veiligheidsinstanties niet meer als gevaarlijke rechts-extremist. Uit het politieonderzoek blijkt nu dat hij wel veel haatcommentaren op sociale media plaatste, meldt de [Süddeutsche Zeitung](#). Zo schreef hij in 2018 dat de regering snel moest aftreden, "of er vallen doden". Lübcke had zich ten tijde van de vluchtelingencrisis uitgesproken voor de opname van vluchtelingen in Noord-Hessen. De politicus zei onder meer dat degenen die deze waarden in de samenleving niet delen, vrij zijn om het land te verlaten. Daarna werd hij enige tijd beveiligd wegens moorddreigingen.

Radicalisering en geweld

Verschillende deskundigen waarschuwen in Duitse media voor het gevaar van extreem-rechtse terreur. De komende 12 tot 18 maanden worden bijzonder gevaarlijk, aldus Gideon Botsch, hoofd van de Forschungsstelle für Antisemitismus und Rechtsextremismus aan de Universität Potsdam in de [Tagesspiegel](#). Rechts-radicalen raken volgens hem gefrustreerd omdat er minder aandacht is voor protesten van bijvoorbeeld anti-islambeweging Pegida. Ze propageerden een politieke omwenteling die niet is gekomen. Dat kan tot radicalisering en geweld leiden. Pegida en de AfD dragen met hun hetzes aan zo'n klimaat bij, aldus Botsch.

'Extreem-rechtse groepen verbinden zich de laatste jaren ook steeds vaker met de vechtsport- en hooliganscene of met de gele hesjes'

Volgens onderzoekers van de Universiteit Marburg heeft de rechts-radicale scene in Hessen genoeg geweldspotentieel om een moord als die op Lübcke te plegen. Extreem-rechtse groepen verbinden zich de laatste jaren ook steeds vaker met de vechtsport- en hooliganscene of met de gele hesjes, aldus een van de onderzoekers op [Spiegel Online](#). Politicoloog Hajo Funke vergelijkt de moord op Lübcke met een van de moorden van de [NSU, de neonazi-terreurel](#) die begin jaren 2000 acht Turkse middenstanders, een Griek en een politieagente vermoordde. Een van de Turkse slachtoffers was ook van dichtbij door het hoofd geschoten.

De afgelopen jaren heeft in Duitsland veel rechts gemotiveerd geweld plaatsgevonden. Zo nam sinds de vluchtelingencrisis in 2015 en 2016 het aantal [aanslagen op asielzoekerscentra](#) dramatisch toe en worden asielzoekers met regelmaat aangevallen. In 2018 werden 1736 verbale of fysieke aanvallen door rechtsextremisten op vluchtelingen en asielzoekers geregistreerd. Daarbij raakten 315 mensen gewond, [meldde persbureau DPA](#) op basis van cijfers van het

ministerie van Binnenlandse Zaken.

Ook waren er al eerder aanslagen op politici: in 2015 werd Henriette Reker neergestoken toen ze campagne voerde voor het burgemeesterschap van Keulen, door een man die het niet eens was met het Duitse vluchtelingenbeleid. 2017 werd de burgemeester Hollstein van Altena (Noordrijn-Westfalen) aangevallen met een mes vanwege zijn liberale vluchtelingenbeleid.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/32141/duitsland-geschokt-door-rechtse-terreur>